

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Overleg Kerngroep Luchtvaart

Provincie Zuid Holland

Agenda

1. Kennismaking
2. Doel van de kerngroepen
3. Deelnemers bijpraten over ontwikkelingen luchtvaartdossier
4. Luchtvaart community
5. Regio en Luchtvaart
 - A. Aandachtspunten vanuit de regio
 - B. Verbinding met de regio
6. Bestuurlijk Overleg van 14 juni 2019
7. Vervolg (afspraken hoe elkaar te vinden, volgende kerngroep-overleg, etc.)
8. Rondvraag en sluiting

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Doel van de kerngroep

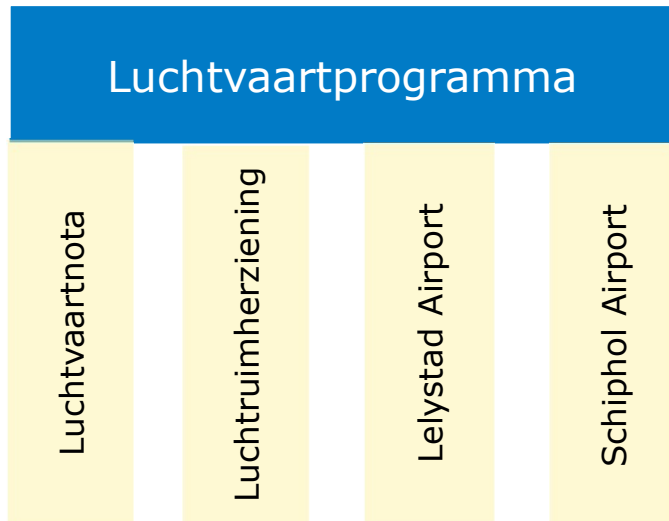

Doel van de kerngroepen

- › Kamerbrief 22 juni 2018: Kerngroep per provincie voor maatschappelijke participatie in de regio
- › Elkaar ondersteunen, informeren en faciliteren bij vormgeving maatschappelijke participatie in de regio
- › Ontwikkelingen in de luchtvaart: luchtvaartnota en luchtruimherziening
- › Maatwerk per provincie, met name ivm bestaande taken ORS/BRS, CRO's en COVM's

Deelnemers informeren over ontwikkelingen luchtvaartdossier

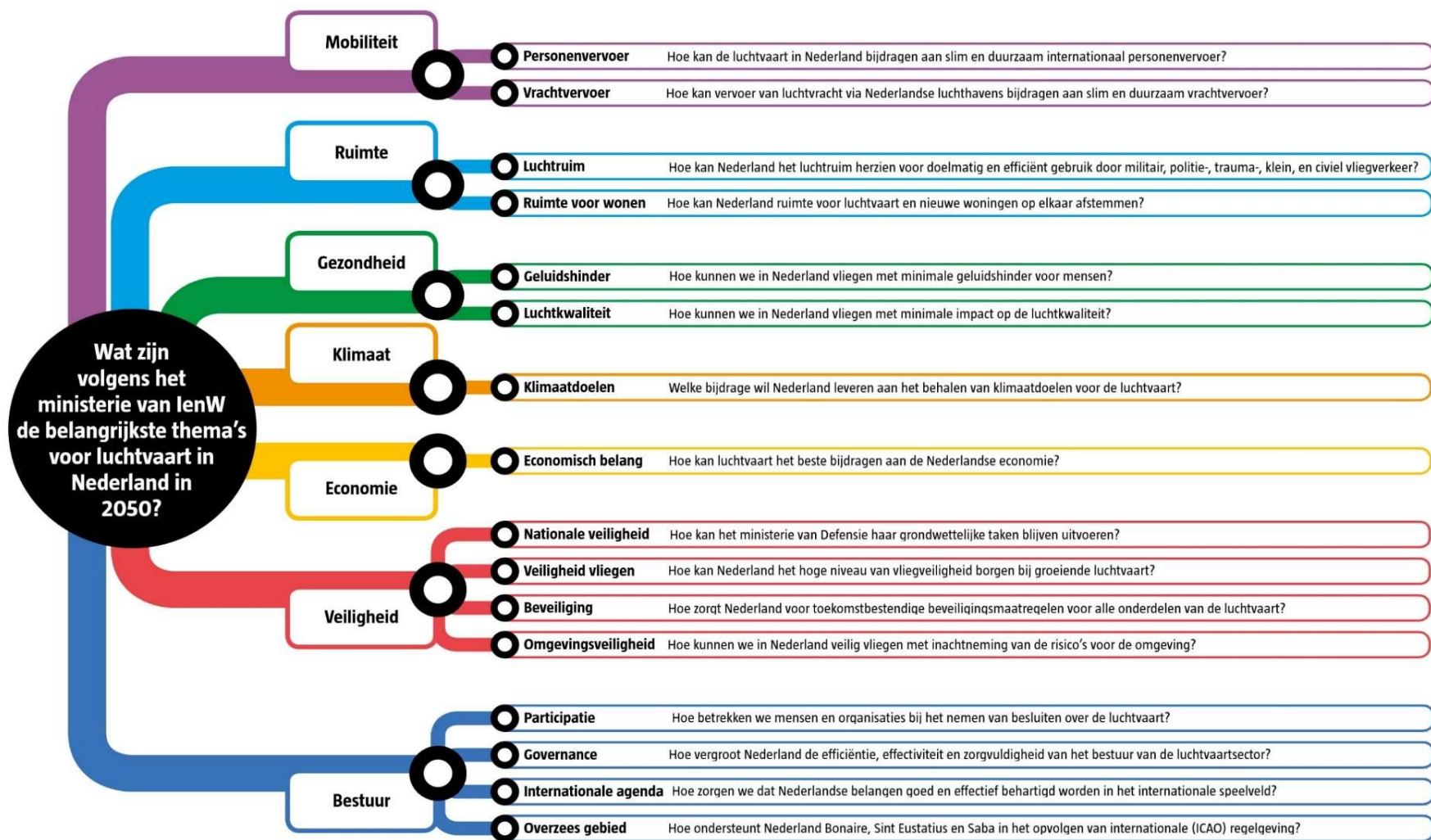
Andere trajecten:

- Programmatische aanpak meten Vliegtuiggeluid

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Luchtvaartnota

Mobiliteit

Personenvervoer

Hoe kan de luchtvaart in Nederland bijdragen aan slim en duurzaam internationaal personenvervoer?

Vrachtervervoer

Hoe kan vervoer van luchtvracht via Nederlandse luchthavens bijdragen aan slim en duurzaam vrachtervervoer?

Ruimte

Luchtruim

Hoe kan Nederland het luchtruim herzien voor doelmatig en efficiënt gebruik door militair, politie-, trauma-, klein, en civiel vliegverkeer?

Ruimte voor wonen

Hoe kan Nederland ruimte voor luchtvaart en nieuwe woningen op elkaar afstemmen?

Gezondheid

Geluidshinder

Hoe kunnen we in Nederland vliegen met minimale geluidshinder voor mensen?

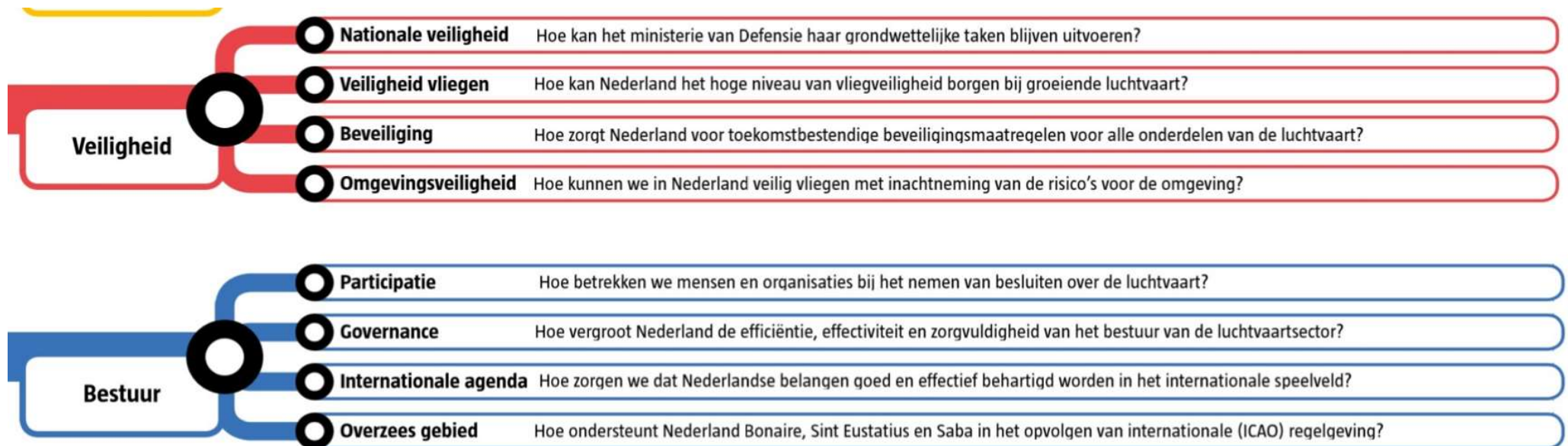
Luchtkwaliteit

Hoe kunnen we in Nederland vliegen met minimale impact op de luchtkwaliteit?

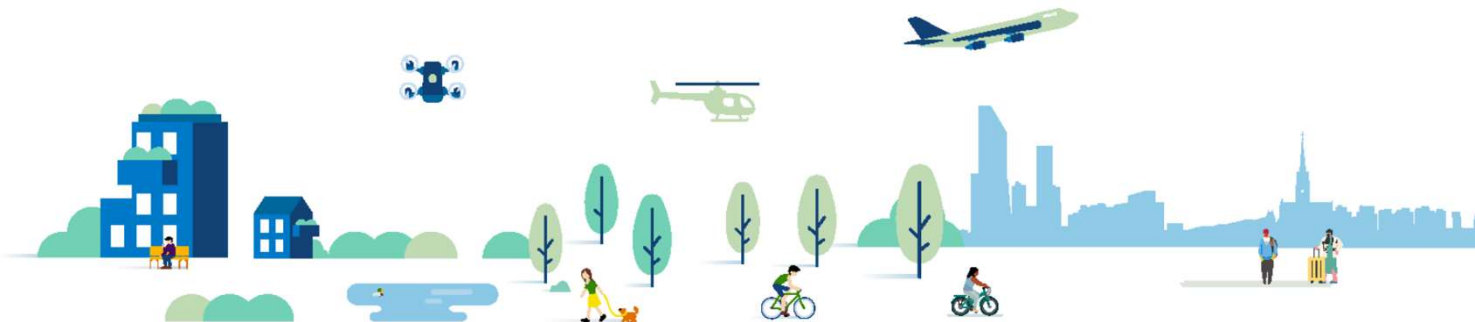
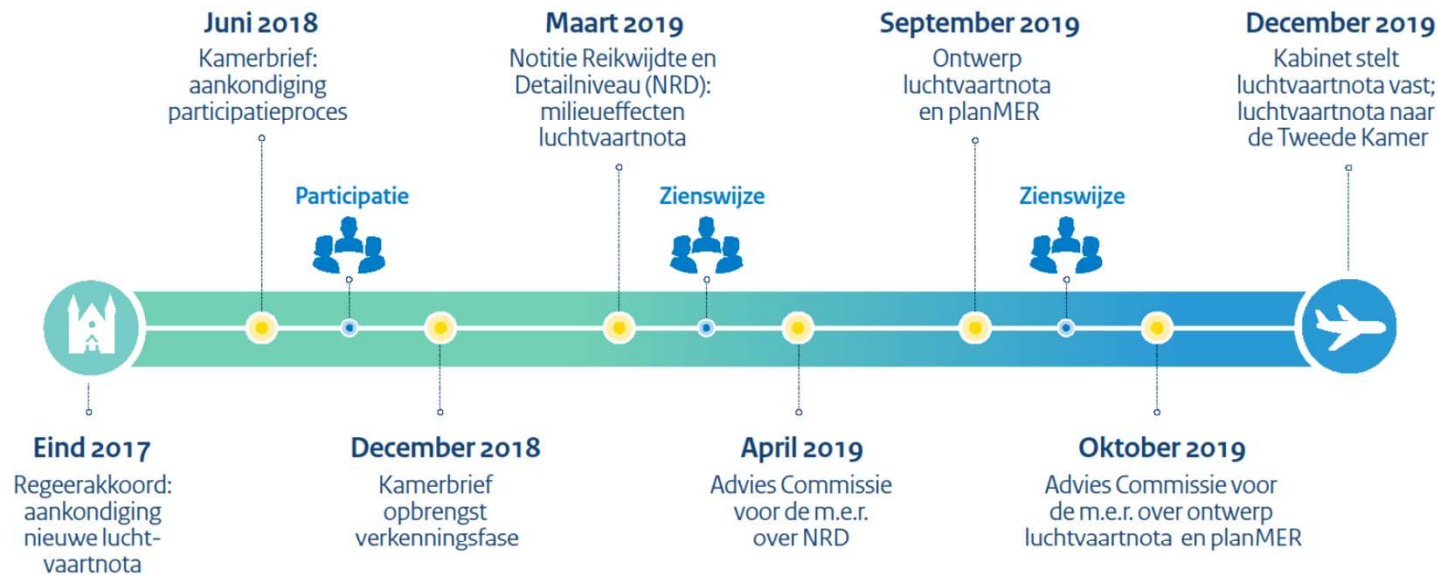
Klimaat

Klimaatdoelen

Welke bijdrage wil Nederland leveren aan het behalen van klimaatdoelen voor de luchtvaart?

Tijdlijn luchtvaartnota

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Afstemmen met de omgeving:

BO provincies en gemeenten

Klankbordgroep

Provinciale kerngroepen

Zienswijzeprocedure

Q1

Q3

Q3/Q4

Bloemlezing + kennisbasis

- Zorgen;
- Issues;
- Vraagstukken

Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

- Trends en ontwikkelingen;
- De opgaven voor de Luchtvaartnota;
- Alternatieve beleidspakketten;
- Beoordelingskader

PlanMER

- Scoren van beleidsstrategieën;
- De effecten, kansen en risico's beleidskeuzes én alternatieven;
- De wisselwerking effecten van beleidskeuzes;
- Negatieve effecten en/of risico's te mitigeren.

Luchtvaartnota

- Uitnodigende visie
- Uitdagende visie
- Feiten en trends
- Beleidsopgaven
- Uitvoering
- Agenda
- Verantwoording

Betrekken van de omgeving

- Participatietraject Verkenningfase
- Nu – 16 april: zienswijzeprocedure NRD
- Begin mei: ambtelijk overleg met de provincies
- 14 juni: Bestuurlijk Overleg met de provincies
- Elke twee maanden: Klankbordgroep bijeenkomst
- Eind mei/begin juni: brede Klankbordgroepdag zoals afgelopen 20 februari
- Oktober/november: zienswijzeprocedure Ontwerp Luchtvaartnota

- Komende twee maanden: beleidsvorming met alle input uit de afgelopen tijd
- Daarnaast zijn we bezig met de invulling van de luchtvaartcommunity

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Programma Luchtruimherziening

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Ministerie van Defensie

Koninklijke Luchtmacht

Luchtruimherziening

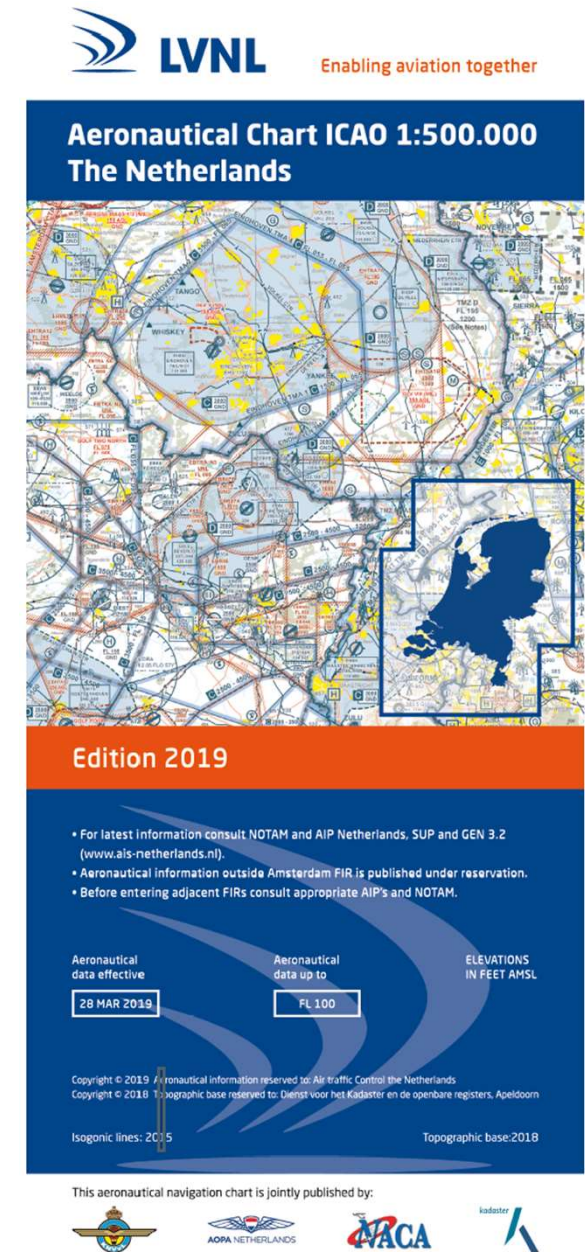
Doelen

- > Verruimen civiele en militaire capaciteit in het luchtruim
- > Efficiënter gebruik en beheer t.b.v. alle luchtruimgebruikers
- > Duurzaamheid: vermindering impact op klimaat en omgeving (geluidshinder, CO₂ en (ultra)fijnstof)

Veiligheid geldt als randvoorwaarde

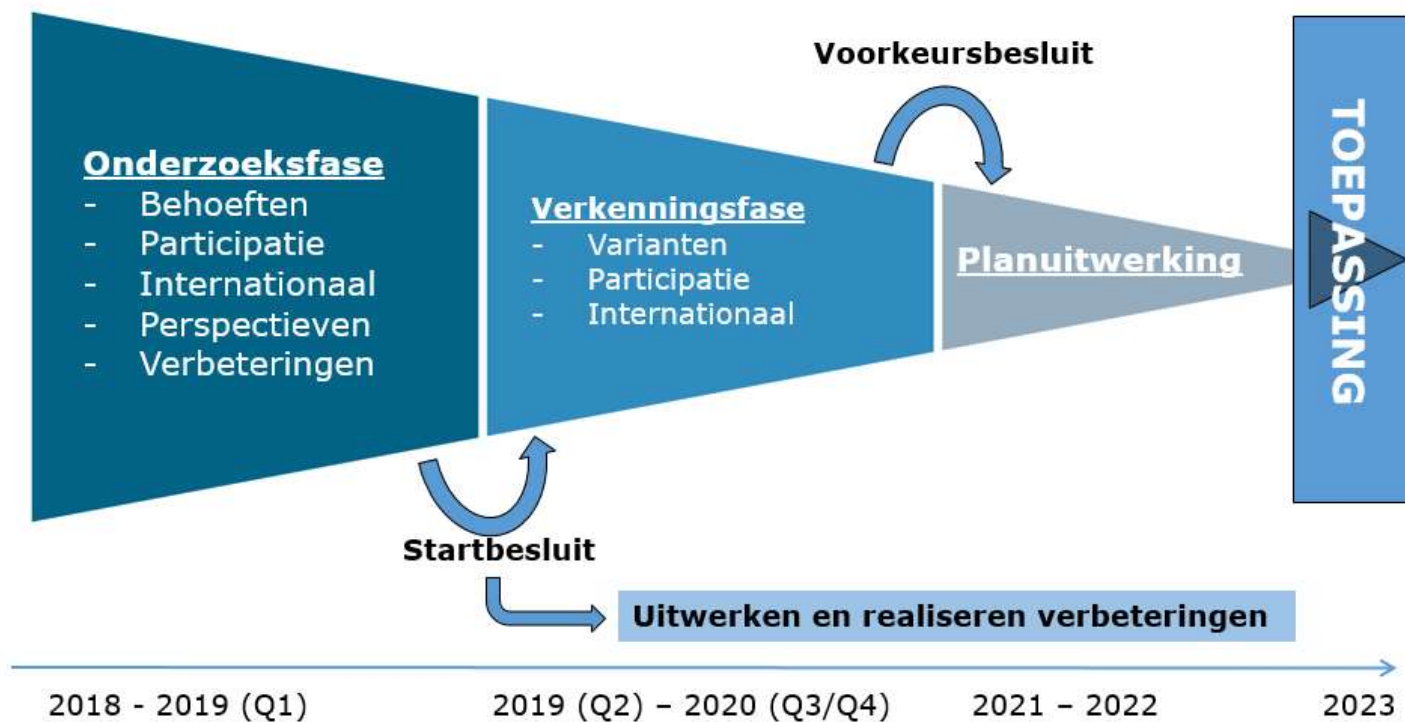
Opgave

Realisatie van een integrale, toekomstbestendige inrichting en beheer van het Nederlandse luchtruim. **Dus adaptief!**

Fasering en planning

Terugblik: oogst Onderzoeksfase

Inhoud & Internationaal

- › Integrale behoeftestelling
- › OnderzoekswEEK/perspectieven
- › Architectuur principes
- › International Resonance Group
- › Bilaterale contacten Eurocontrol NM, SESAR JU en buurlanden

Kennis & Innovatie

- › Groslijst aan potentieel relevante innovaties opgehaald
- › Klankbordgroep
- › Opstellen innovatie-scan
- › Samenwerking met TU Delft

Omgeving

- › Onderzoeken (Motivaction, focusgroepen)
- › Luchtvaartgesprekken
- › Inhoudelijke input van enkele bestuurlijke partijen, zoals gemeenten en provincies
- › Website www.luchtvaartindetoekomst.nl
- › Participatie plan, incl. kalender

Startbeslissing

- › Onderdeel van de MIRT-systematiek
- › Expliciete bestuurlijke beslissing over het wel / niet doorzetten van een project
- › Startbeslissing markeert de overgang van Onderzoeksfase naar Verkenningfase
- › De startbeslissing wordt aan de Tweede Kamer aangeboden
- › Basis voor de Startbeslissing is het Startdocument, dat gaat in op:
 - De verantwoording hoe de beslissing tot stand is gekomen (terugblik onderzoeksfase)
 - Wat de beslissing inhoudelijk bevat
 - Wat het vervolgtraject is

Vooruitblik participatie

Doel

Transparant, zorgvuldig en navolgbaar

Specifieke participatie per fase

- Verkenningsfase: participatie conform plan-MER + participatieplan
- Planuitwerkingsfase: participatie conform (geactualiseerde) 5.11 procedure

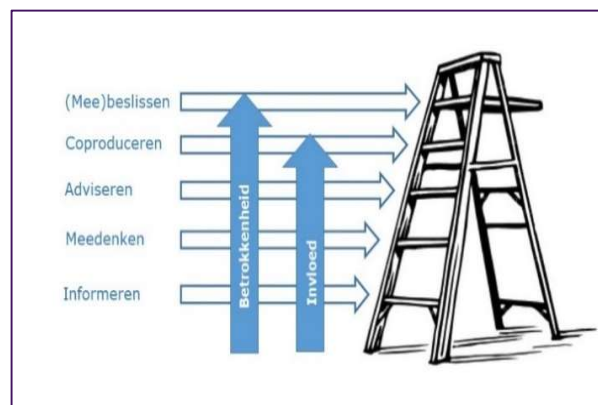
www.luchtvaartindetekomst.nl

Participatie verkenningsfase - participatieplan

Drie sporen

1. Bestuurlijk: provincies en gemeenten
2. Maatschappelijk: burgers en belangenverenigingen
3. Gebruikers: luchtruimgebruikers en luchthavens

Participatie verkenningsfase - participatieplan

1. Bestuurlijk
 - Bestuurlijk overleg met de Minister (2x per jaar)
2. Maatschappelijk
 - Kerngroepen (2x per jaar en tussendoor)
 - CRO's (periodiek overleg)
 - Luchtvaartcommunity
3. Gebruikers
 - Klankbordgroep civiele luchtvaart (3x per jaar)
 - General Aviation en drones (periodiek overleg)

Participatie verkenningsfase – plan-MER

Inspraak door éénieder op:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau: varianten (Q3 2019)
- Concept Voorkeursbesluit (Q2 2020)

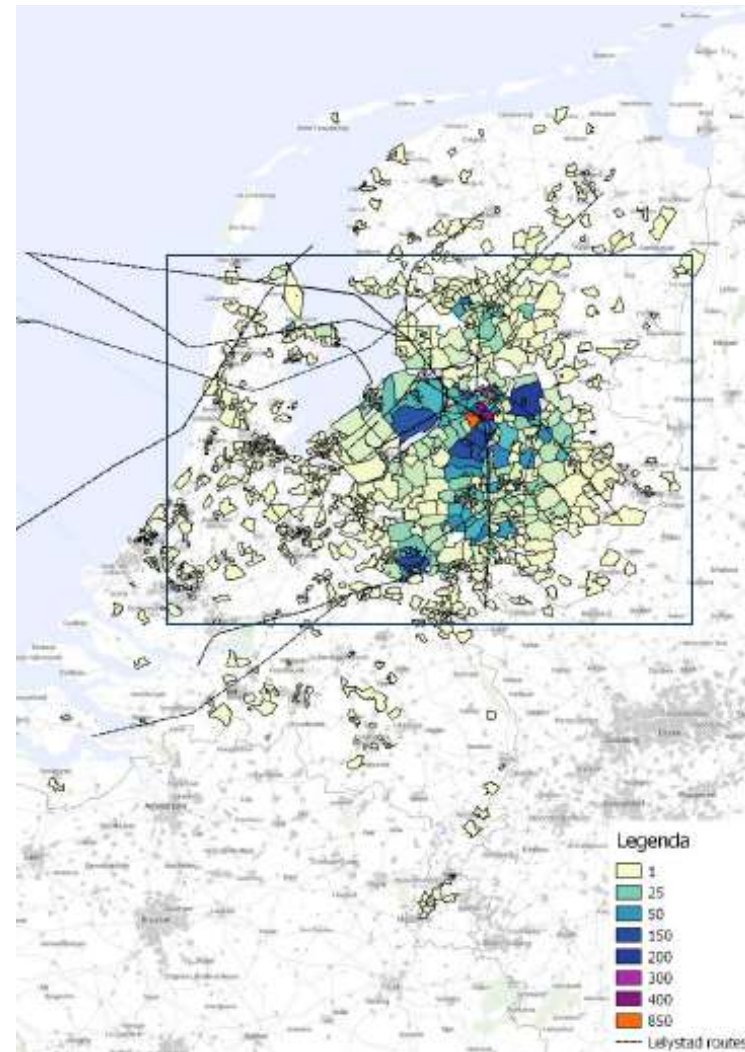
Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Lelystad Airport

Lelystad Airport

- › Zienswijzenprocedure
 - Ruim 9400 zienswijzen ontvangen
 - Ruim 80% standaard zienswijzen

Lelystad Airport

> Planning

	2019
Ontwerpbesluit LHB en MER ter inzage	Januari-februari
Internetconsultatie VVR	Januari-februari
Nota van Antwoord Lelystad gereed	Mei
Luchthavenbesluit (LHB) gereed	November
	2020
Opening Lelystad Airport	

Lelystad Airport

- › Monitoring en evaluatie
 - Op de luchthaven, in de directe omgeving, onder aansluitroutes
 - RIVM coördineert de inhoud
 - Participatie door burgers in burgerfora in combinatie met reflectie op provinciaal ambtelijk niveau

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Schiphol Airport

Schiphol: participatie in 2018

Omgevingsraad Schiphol:

- › Internetconsultatie, huiskamergesprekken, publieksonderzoek (geluidsbronnen), dorpshuisgesprek, online omgeving in beeld, critical reviews
- › Resultaten zijn te vinden op: www.omgevingsraadschiphol.nl/consultatie/

Participatie van I&W:

- › Luchtvaartgesprekken, focusgroepen, draagvlakonderzoek onder het Nederlands publiek
- › Resultaten zijn te vinden op: www.luchtvaartindetoekomst.nl

Beide trajecten zijn afgerond op de 'luchtvaartdag' op 8 december 2018

Besluitvorming ontwikkeling Schiphol

Vervolg op ORS verslag en afronding MER

- › 30 januari 2019: geen advies van de Omgevingsraad Schiphol bij gebrek aan overeenstemming tussen partijen
- › Minister is aan zet en geeft voor de zomer reactie op het ORS-verslag
- › Schiphol verzocht MER voor 500.000 vliegbewegingen af te ronden

Besluitvorming rond Luchthavenverkeersbesluit (LVB):

- › Besluitvorming LVB vindt gefaseerd plaats
- › Fase 1: verankering van het nieuwe normen en handhavingssysteem (maximaal 500.000 vliegbewegingen)
- › Fase 2: juridisch kader voor ontwikkeling van Schiphol na 2020. Voor de zomer reactie verslag voorzitter ORS, inclusief voorstel hoe LVB wordt vormgegeven en de omgeving wordt betrokken

Lopende trajecten:

- › Evaluatie veiligheid Schiphol nav OVV-rapport; Kamerbrief 27 maart 2019

Participatie in 2019

- › **Informereren** via ORS/BRS, website www.luchtvaartindetekomst.nl, BO, kerngroepen
- › **Inspraakprocedure** met **informatieavonden** voor luchthavenverkeerbesluit (LVB) 1
- › **Participatietraject** gericht op uitwerking kabinetsbesluit van voor de zomer 2019
- › Luchtvaartcommunity: parallel aan inspraak
- › Luchtvaartdag tbv **kennisdeling**

Selectiviteitsbeleid

Kern selectiviteitsbeleid

- › Beschikbare cap op SPL inzetten voor vluchten die het (inter)continentale netwerk versterken
- › Regionale luchthavens richten zich op punt-tot-punt verkeer
- › Lelystad als overloopluchthaven van Schiphol
- › Verkeersverdelingsregel (VVR) genotificeerd bij Europese Commissie
 - de capaciteit op LA wordt tot 25.000 vliegtuigbewegingen met prioriteit beschikbaar gesteld voor verkeer afkomstig van AAS na toepassing van de Slot Verordening.
 - Binnen drie jaar zal een evaluatie van de werking van de verkeersverdelingsregel plaatsvinden. Op basis hiervan en na akkoord van de Europese Commissie zullen ook de vliegtuigbewegingen tussen 10.000 en 25.000 op LA met prioriteit beschikbaar komen voor verkeer dat afkomstig is van AAS tot 25.000 vliegtuigbewegingen;
 - de vrijgekomen capaciteit op AAS, als gevolg van de regel, wordt exclusief beschikbaar gesteld voor transferverkeer, dat nader gedefinieerd wordt in een ministeriële regeling.

Proces

- › Openbare internetconsultatie (17 januari tot 7 februari 2019) afgerond
- › Kamerbrief 25 maart 2019: notificatietraject bij Europese Commissie gestart en Tweede Kamer geïnformeerd
- › Parallel aan notificatietraject: onafhankelijke analyse naar te verwachten verplaatsing vluchten op basis van VVR
- › Mei: verwachte definitieve afweging VVR

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Meten en berekenen Vliegtuiggeluid

Project meten en berekenen van vliegtuiggeluid

- › In oktober 2018 is een programmatische aanpak meten vliegtuiggeluid aangekondigd, in samenwerking met RIVM, KNMI en NLR
- › Doel: Het verbeteren van berekeningen en metingen van vliegtuiggeluid om tot voor iedereen betrouwbare en herkenbare gegevens te komen als basis voor weloverwogen beleidskeuzes
- › Op korte termijn wordt de kamer bij brief geïnformeerd over de voortgang, door middel van het aanbieden van een samenvatting van het projectplan
- › Het project kent een gefaseerde aanpak, vindt plaats met betrokkenheid van omgevingspartijen en internationale en nationale experts.
- › Omgevingsmanager Inge Voesten – bij vragen: 06 15369189

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Luchtvaartcommunity

Luchtvaartcommunity: uitgangspunten

Doel luchtvaartcommunity

- › Maatschappelijke participatie op het niveau van individuen (burgers en vertegenwoordigers belangengroepen);
- › Bereiken middengroep;
- › Continue community ipv ad hoc participatie;
- › Meer betrokkenheid bij en draagvlak voor het besluitvormingsproces

Spelregels:

- › Deelnemers ontvangen voldoende informatie om input te kunnen leveren; bereidheid om opbrengst van de community te benutten bij het maken van beleid;
- › Constructieve instelling om bij te dragen aan oplossingen;
- › Maximaal 1 vertegenwoordiger per organisatie;
- › Dialoog binnen luchtvaartcommunity is vertrouwelijk.

Luchtvaartcommunity

Mogelijkheden community

- Continue luisteren, inzicht krijgen in motieven en drijfveren, thema's ophalen
- Verschillende methodieken: co-creatie, ideegeneratie, toetsen, discussieforum, a/b-test
- Snel en flexibel, online en fysieke sessies

Luchtvaartnota

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau
- Beleidsvarianten

Herziening luchtruim

- voorkeursvariant
- Planuitwerking

Schiphol

- Luchthaven-verkeersbesluit
- maatregelen leefomgeving

Lelystad

- Notitie Reikwijdte Detailniveau planMER

Luchtvaartcommunity (300 mensen)

- Constructieve groep van burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers, luchtruimgebruikers (kleine luchtvaart).
- Aanvullend op al ingerichte participatie met openbaar bestuur, sector en maatschappelijke organisaties

Bestaande SOMset (selectie 100 mensen)

- Deelnemers luchtvaartgesprekken
- Deelnemers luchtvaartdag

IenW onderzoeksgroep DCO (100 mensen)

- Betrokken middengroep met mening

Input Kerngroepen (100 mensen)

- Regionaal
- Flexibel per onderwerp op basis van advies kerngroepen

Vraag aan de kerngroepen

Deelnemers gezocht: circa 7 mensen (regionale vertegenwoordigers)
voor de luchtvaartcommunity

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Regio en Luchtvaart

Aandachtspunten vanuit de regio

- › Interactie in het luchtruim tussen Rotterdam The Hague Airport en Airport Schiphol

Verbinding met de regio

Naast de toelichting over het nationale beleid rond luchtvaart (aan de hand van Luchtvaartnota en Luchtruimherziening) wordt besproken hoe de verbinding met de regio te leggen met het luchtvaartbeleid.

Bespreekpunt:

- Hoe en waarover denkt de kerngroep dat elk van de regionale belanghebbende partijen goed betrokken wordt bij de beleidsontwikkeling

Bestuurlijk overleg van 14 juni 2019

- › Op 14 juni vindt het volgende Bestuurlijk Overleg plaats waarin de gedeputeerde een terugkoppeling zal geven over het eerste Kerngroep overleg.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Vervolgafspraken

Vervolg

Bespreekpunten:

- › Maken van afspraken over hoe elkaar te vinden tussen de Kerngroep-overleggen door
- › Bepalen van de periode waarin het volgende Kerngroep-overleg zal plaatsvinden (september/oktober)
- › Terugblik eerste kerngroep-overleg